

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 lutego 2019 r.

Pozwem z dnia 03 lutego 2018 r. (data nadania) R. B. wniósł o zasądzenie od pozwanej J. G. kwoty 600 zł z tytułu zadośćuczynienia za stres wywołany jej udziałem w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika M. K. pod sygn. akt (...)

Uzasadniając swoje stanowisko strona powodowa podała, iż z przyczyn leżących po stronie pozwanej zostały naruszone: prawo do życia w spokoju powoda, jak i prawo do pozostawania w spokoju. Został wywołany stres przez nieuprawnione działanie pozwanej w egzekucji i za udział w nieważnym postępowaniu III C 1038/91.

(pozew k. 3)

Pozwana J. G. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że wykonuje zawód radcy prawnego w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W.. W sprawie III C 1038/91 Sądu Okręgowego w W. nie brała udziału jako pełnomocnik. Z kolei sprawa egzekucyjna (...) dotyczyła egzekucji prowadzonej w oparciu o tytuł wykonawczy w sprawie II C 513/03 Sądu Rejonowego dla W. M. w W. i V Ca 1083/10 Sądu Okręgowego w W.. Pozwana podniosła, że nie była pełnomocnikiem procesowym w sprawie egzekucyjnej(...), a powód w żaden sposób nie udowodnił swojego roszczenia. Pozwana podniosła też zarzut przedawnienia roszczenia zadośćuczynienia jako roszczenia pieniężnego.

(odpowieź na pozew k. 23-24)

Pismem z dnia 25 września 2018 r. (data nadania) powód wskazał, że w sprawie III C 1038/91 Sądu Wojewódzkiego w W. pozwana występowała jako przewodniczący składu wydającego wyrok z dnia 08 marca 1993 r. (nosiła wówczas nazwisko (...)), a nie miała do tego umocowania.

(pismo powoda k. 38)

Na rozprawie w dniu 25 lutego 2019 r. pozwana wniosła o zwrot kosztów dojazdu i utraconych zarobków – zwrot minimalnej kwoty tj. 40 zł kosztów dojazdu i 100 zł kosztów utraconych zarobków. Pozwana wskazała, że nie jest jedyną osobą nękaną przez powoda, a jego zachowanie to pieniactwo. Podtrzymała, że nie podejmowała żadnych czynności w sprawie egzekucyjnej.

(protokół rozprawy k. 56)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana J. G. zatrudniona jest na umowę o pracę jako radca prawny w S. (...) w W..

(okoliczność niezaprzeczona)

Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w W. wnioskiem z dnia 31 maja 2012 r. wszczęła postępowanie egzekucyjne m.in. przeciwko powodowi R. B.. Postępowanie egzekucyjne prowadzi komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla W. M. w W. M. K. pod sygn. akt (...) W niniejszym postępowaniu pozwana nie występowała jako pełnomocnik wierzyciela Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W..

(akta postępowania egzekucyjnego Km 749/12)

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o akta sprawy egzekucyjnej, jak również okoliczności przytoczone przez pozwaną, którym powód w toku postępowania nie zaprzeczył, mając na względzie treść art. 230 k.p.c.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Wywiedzione powództwo w świetle całokształtu materiału dowodowego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Dobra osobiste podmiotów prawa cywilnego podlegają ochronie prawnej na mocy art. 23 i 24 k.c., które to stanowią, że dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach oraz, że ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny (art. 24 § 1). Stosownie zaś do art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Odrębną podstawę do zasądzenia zadośćuczynienia stanowią przepisy art. 444 § 1 i 445 § 1 k.c. Zgodnie z nimi w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty (art. 444 § 1 zd. 1), a sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (art. 445 § 1).

Powołana regulacja art. 23 k.c. zawiera przykładowe wyliczenie dóbr osobistych wymieniając: zdrowie, wolność, cześć, swobodę sumienia, nazwisko lub pseudonim, tajemnicę korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukową, artystyczną, wynalazczą i racjonalizatorską. Z istoty zmienności katalogu dóbr osobistych wynika, że wraz ze zmianami stosunków społecznych mogą pojawiać się i znikać pewne dobra osobiste podlegające ochronie prawnej. W trakcie zmian stosunków społecznych doktryna i orzecznictwo uznały za podlegające ochronie dobra osobiste (niewymienione w art. 23) m.in. takie, jak: prawo najbliższej rodziny do pochowania osoby zmarłej oraz do pamięci o niej, prawo do spokojnego korzystania z mieszkania, intymności i prywatności życia, płci człowieka (Piotr Nazaruk, Komentarz do art. 23 k.c. – system informacji prawnej LEX).

To na podmiocie inicjującym postępowanie mające na celu ochronę jego dóbr osobistych, a nie na Sądzie orzekającym, spoczywa obowiązek wskazania konkretnego dobra osobistego, które jego zdaniem zostało naruszone. Nie jest wystarczającym jedynie ogólne stwierdzenie, że działania pozwanego naruszyły jego bliżej nieokreślone dobra osobiste. Określenie rodzaju dobra jest niezbędne dla oceny, czy rzeczywiście zostało ono naruszone i czy z tego powodu przysługuje ochrona. Zarówno w pozwie z dnia 03 lutego 2018 r., jak i w trakcie procesu, powód nie wskazał czy i ewentualnie które z jego dóbr osobistych miałyby być naruszone przez bezprawne działania pozwanej. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w niniejszym postępowaniu, w ocenie Sądu trudno jest mówić o naruszeniu jakiegokolwiek dobra osobistego. Z jego twierdzeń wynika bowiem, że odczuwał stres wynikający ze bezprawnego działania pozwanej w postępowaniu egzekucyjnym Km 749/12 jako pełnomocnika wierzyciela. Opisane przez powoda odczucia ująć ogólnie można jako naruszenie spokoju psychicznego człowieka, a to, zgodnie z orzecznictwem sądów powszechnych nie stanowi dobra osobistego człowieka. „Generalnie należy stwierdzić, iż naruszenie spokoju psychicznego człowieka i jego uczuć, które nie da się sprowadzić do naruszenia któregoś z dóbr wymienionych w art. 23 k.c. lub uznanych w judykaturze, nie podlega ochronie” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 11 grudnia 2012 r., sygn. I ACa 595/12). „Wolność od stresu nie stanowi odrębnego dobra osobistego, skoro ten jest jedynie jednym z aspektów zdrowia psychicznego. O naruszeniu dóbr osobistych, w przypadku stresu występującego u danej osoby, można zatem mówić jedynie wówczas, gdy konsekwencją jego występowania jest

naruszenie dobra osobistego, jakim jest zdrowie człowieka” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 września 2014 r., sygn. akt I ACa 1841/13).

W konsekwencji należało uznać, że powód nie sprostował obowiązkowi wykazania, że na skutek działań pozwanej doszło do naruszenia jego dóbr osobistych. Same ujemne przeżycia, prezentowane lakonicznie w pozwie oraz w piśmie z dnia 25 września 2018 r., nie świadczą jeszcze o naruszeniu jego dóbr osobistych.

Z kolei możliwość przyznania poszkodowanemu zadośćuczynienia na podstawie powoływanych powyżej przepisów art. 444 § 1 i 445 § 1 k.c. warunkowana jest wystąpieniem u niego na skutek zdarzenia uszkodzenia ciała bądź rozstroju zdrowia.

Ponadto wskazać należy, że podstawową przesłanką domagania się zadośćuczynienia jest doznanie szkody niemajątkowej (krzywdy) wynikającej z określonych faktów, z którymi norma prawna wiąże obowiązek jej naprawienia, pozostającej w związku z odpowiedzialnością odszkodowawczą z reżimu deliktowego. Podstawą żądania rekompensaty za doznana krzywdę jest naruszenie dobra osobistego lub też uszkodzenie ciała czy rozstrój zdrowia i wynikająca z tego faktu szkoda niemajątkowa. Pomiędzy nimi musi zaistnieć związek przyczynowy o charakterze adekwatnym, czyli szkoda musi być normalnym następstwem określonego działania, czy też zaniechania (por. Kodeks cywilny, Komentarz pod red. E. Gniewka, tom I). Odnosząc się do powyższych twierdzeń należy podnieść, że powód zarzucał pozwanej nieuprawnione działanie w postępowaniu egzekucyjnym, co okazało się zarzutem nieprawdziwym, a ponadto powód nie wykazał związku przyczynowego.

To na powodzie – dochodzącym zadośćuczynienia – spoczywał ciężar udowodnienia, iż pozwana swoim zachowaniem (działaniem lub zaniechaniem) naruszyła jego dobra osobiste. Niewykazanie istnienia tej przesłanki powoduje brak odpowiedzialności pozwanej, zaś brak naruszenia (lub zagrożenia) dobra osobistego czyni zbędnym dalsze ustalenia dotyczące wskazywanej przez powoda krzywdy.

Nie zasługiwał przy tym zarzut przedawnienia roszczenia, bowiem jak wskazano, nie doszło do naruszenia dobra osobistego powoda, nie można też określić daty powstania krzywdy.

Tym samym, skoro powód nie wykazał, iż pozwana naruszyła jego dobra osobiste, należało orzec, jak w punkcie I. wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu oparto o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w przepisie art. 98 k.p.c., z którego wynika, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Wobec faktu, iż pozwany wygrał proces w całości, Sąd kosztami procesu obciążył powoda w całości.

Mając to wszystko na względzie, Sąd orzekł jak w sentencji.

SSR Krystyna Dąbrowska

Z.: odpis wyroku z uzasadnieniem proszę doręczyć pozwanej z pouczeniem o apelacji.

SSR Krystyna Dąbrowska